WIKIPÉDIA

Khami tibeti nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A **khami tibeti nyelv** (wylie: *Khams skad*) a tibeti Kham régió lakosainak többsége által használt tibeti nyelv. Ez a terület ma a Tibeti Autonóm Terület egy részét, Szecsuan tartomány nyugati részét, illetve Jünnan tartomány északnyugati részét jelenti Kínában. Ez a tibeti nyelvek öt fő nyelve közül az egyik. A másik négy a közép-tibeti, az amdói, a ladakhi és a dzongkha nyelv. Ezek a tibeti nyelvek ugyanazt az írást használják, de a kiejtésük, a szókincsük és a nyelvtanuk eltérő. A köztük található különbségek feltehetően a tibeti régiók földrajzi elszigeteltségéből erednek. A tévés és rádiós közvetítésekben a khami nyelvjárást is használják a szabvány tibeti és az amdói nyelvjárás mellett. A khami nyelv beszélői a többi tibeti nyelvek beszélőivel kölcsönösen nem értik egymást.

A közép-tibetihez hasonlóan a khami tonális nyelv.

Bhután két beékelődött területén szintén beszéli a khamit mintegy 1000 fős nyelvcsoport. Ezek a népek jaktenyésztő közösségek.[1]

Khami tibeti nyelv Khampa	
Beszélik	Tibetiek
Terület	Kína Bhután
Beszélők száma	1,4 millió (1994) fő
Nyelvcsalád	sino-tibeti tibeti-kanauri? bodi Tibeti nyelvek
Írásrendszer	Tibeti írás

A történelmi Tibet tartományai

Tartalomjegyzék

Dialektusok

A khami tibeti nyelvjárásnak öt dialektusa létezik:

- **közép-khami**: Dêgê megyében és Csamdóban
- **dél-khami**: Dicsing tibeti autonóm prefektúrában. A hegyvidéki terület miatt, illetve a környező népekkel való kereskedelmi kapcsolódások miatt több dialektusa is létezik.
- **északi-** vagy **északkeleti-khami**: Nangqên megyében és Jusu tibeti autonóm prefektúrában
- **keleti-khami**, Kangting-ban
- ***hor*** vagy **nyugati-khami**: Nagcsü prefektúrában
- a Gêrzê megyei dialektust néha nyugati-khaminak tekintik

Ezek viszonylag alig képesek egymást megérteni, azonban mégis elég közeli nyelvjárások ahhoz, hogy egy nyelvnek tekintsék őket. A khamba és a ceku nyelv jóval eltérőbbek, mégis a khami nyelvjáráshoz sorolja ezeket Tournadre. A khami régiók területén más nyelveket is beszélnek a tibetiek: tungvang és rgyalrong nyelvek.[2]

Kapcsolódó szócikkek

- Amdói tibeti nyelv
- Bhután nyelvei
- Balti nyelv

Jegyzetek

1. Van Driem
2. Tournadre 7-56. oldal

Források

- ↑ **Tournadre:** N. Tournadre. *L'aire linguistique tibétaine et ses divers dialectes (http://tournadre.nicolas.free.fr/fichiers/2005-aire.pdf)*. Lalies (2005). Hozzáférés ideje: 2017. február 20.
- ↑ **Van Driem:** van Driem, George L.: *Language Policy in Bhutan* (https://web.archive.org/web/20101101084255/http://repository.forcedmigration.org/pdf/?pid=fmo%3A3003) (PDF). SOAS, 1993. [2010. november 1-i dátummal az eredetiből (http://repository.forcedmigration.org/pdf/?pid=fmo:3003) archiválva]. (Hozzáférés: 2011. január 18.)

További információk

- A tibeti dege (Sde dge) dialektus nyelvtana (https://web.archive.org/web/20050503052337/http://www.isw.unibe.ch/tibet/RESEARCH/Introd_derge.htm) (bevezetés) - Häsler, Katrin Louise. 1999. (angolul)
- Szecsuan tartomány tibeti nyelviskolája (https://web.archive.org/web/20050902202443/http://www.khamaid.org/programs/education/tibschool.htm) (angolul)
- www.zangthal.co.uk (https://web.archive.org/web/20180624122049/http://www.zangthal.co.uk/tibetan.html) Kham dialektus jegyzetek (angolul)